

Hækkunir hjá ríki

- Heilbrigðisstofnanir
  - Almenn komugjöld á heilsugæslustöðvar á dagvinnutíma hækka um 100 kr. (16,7%) og verða 700 kr.
  - Komugjöld fyrir ellilífeyrisþega, örorkulífeyrisþega og börn hækka um 50 kr. (16,7%) og verða 350 kr.
  - Almenn komugjöld utan dagvinnutíma hækka um 250 kr. (16,7%) og verða 1.750 kr.
  - Komugjöld ellilífeyrisþega, örorkulífeyrisþega og vegna barna utan dagvinnutíma hækka um 100 kr. (14,3%) og verða 800 kr.
  - Gjöld vegna vitjana lækna hækka um 250 kr. (15,6%) og verða 1.850 kr.
  - Gjöld vegna vitjana lækna til ellilífeyrisþega, örorkulífeyrisþega og barna hækka um 100 kr. (16,7%) og verða 700 kr.
  - Gjöld vegna heimsóknna á slysadeildir sjúkrahúsa hækka um 110 kr. (3,4%) og verða 3.320 kr.
  - Gjald fyrir hverja komu og endurkomu á göngudeild sjúkrahúsa vegna þjónustu annarra en lækna hækkar um 56 kr. (3,3%) og verður 1.777 kr.
  - Almennt gjald sjúkratryggðra fyrir keiluskurðaðgerðir og einnig fyrir hjartaþræðingu hækkar um 180 kr. (3,5%) og verður 5.280.
  - Gjald fyrir sjúkraflutninga hækkar um 100 krónur (2,9%) og verður 3.500 krónur.
- Hækkun á skrásetningagjöldum háskóla á að skila ríkissjóði um 140 milljónum kr. á ári. Gjöldin hækka um 12.500 kr. fyrir heilt skólaár (38,5%) og verða 45.000 kr.
- Hækkun bifreiðagjalds á að skila ríkissjóði um 120 milljónum kr. á ári. Gjaldið hækkar um 3,5%.
- Hækkun aukatekna ríkisins á að skila ríkissjóði um 200 milljónum kr. á ári. Þetta felur í sér að gjöld fyrir ýmiss konar þjónustu hækkar um 10,0% að jafnaði, m.a. ýmis dómsmálagjöld, þinglýsingagjöld og gjöld fyrir útgáfu margvíslegra leyfa, áritana, vottorða og skírteina.
- Hækkun áfengisgjalds í byrjun desember sl. á að skila ríkissjóði um 340 milljónum kr. á ári. Gjald af tóbaki og sterku víni hækkaði um 7%. Gjald af léttum vínnum og bjór hélst hins vegar óbreytt.
- Til viðbótar þessum hækkunum hefur verið ákveðið að húseigendur skulu áfram greiða sérstakt umsýslugjald á árunum 2005 og 2006. Skal gjald þetta nema 0,1% af brunabótamati hvernar húseignar, eins og verið hefur. Gert er ráð fyrir að þetta skili ríkissjóði um 280 milljónum kr. í auknar tekjur á ári.

Hækkanir hjá sveitarfélögum

- Fasteignaskattur
  - Stefnt var að því að hækka fasteignaskattshlutfallið í Reykjavík úr 0,320% í 0,345% af fasteignamat í búðarhúsnæðis. Athuga ber að fasteignamat hækkar um 13-14% nú um áramót og hækkar því stofn til útreiknings fasteignagjalda. Fallið var frá þessari hækkun í janúar og er fasteignaskattshlutfallið óbreytt í Reykjavík.
  - Í fimmtán stærstu sveitarfélögum er fasteignaskattur óbreyttur nema á Seltjarnarnesi þar sem hann lækkaði úr 0,36% í 0,32% eða um 11%, Í Vestmannaeyjum þar sem hlutfallið hækkar úr 0,37% í 0,42% eða um 13,5% og á Ísafirði þar sem hækkun er úr 0,41% í 0,43% eða tæp 5% . Athuga ber að fasteignamat hækkar um 13-14% um áramót og hækkar því stofn til útreiknings fasteignagjalda. Þetta þýðir að jafnvel þó engin hækkun verði á fasteignaskattshlutfallinu hækkar fasteignaskattur um 13-14%.
- Útsvar
  - Í Reykjavík hækkar útsvar úr 12,7% í 13,03% eða um 0,33% stig.
  - Í Kópavogi hækkar útsvar úr 12,94% í 13,03% eða um 0,09% stig.
  - Í níu af fimmtán stærstu sveitarfélögum er útsvarsprósentan komin í hámarks leyfilegt útsvar 13,03%.
- Sorphreinsunargjald
  - Í Reykjavík hækkar gjaldið úr 7.478 kr. í 9.700 kr. á tunnu (30%), en þó geta þeir sem búa í sérbýli lækkað gjaldið um helming með því að láta aðeins tæma aðra hverja viku.
  - Á Akureyri hækkar gjaldið úr 6.500 kr. í 8.500 kr. (31%).
  - Í Reykjanesbæ hækkar gjaldið úr 4.900 kr. í 5.100 kr. (4%).
  - Í Garðabæ hækkar gjaldið úr 7.500 kr. í 10.500 kr. (40%).
  - Í Hafnarfirði hækkar gjaldið úr 8.500 kr. 10.000 kr. (18%).
  - Í Kópavogi hækkar gjaldið úr 9.500 kr. í 10.500 kr. (11%).
  - Í Mosfellsbæ hækkar gjaldið úr 7.900 kr. í 9.200 kr. (16,5%).
  - Á Seltjarnarnesi hækkar gjaldið úr 6.000 kr. í 7.200 kr. (20%)
  - Í Vestmannaeyjum hækkar gjaldið úr 9.000 kr. í 10.000 kr. (11%)
  - Á Ísafirði hækkar gjaldið úr 11.000 kr. í 18.100 kr. (64,5%)

Sjá nánar í viðauka I og II breytingar á útsvari, fasteignaskatti og sorphirðugjöldum í fimmtán stærstu sveitarfélögum.

- Leikskólagjöld hækka hjá öllum þeim fjórtán sveitarfélögum sem upplýsingar fengust hjá nema í Skagafirði, en þar stendur til að breyta gjaldskrá um mitt ár. Gjaldskrárbreytingarnar eru af tvennum tog, annars vegar breyting á tímaggjaldi en af því er yfirleitt gefin afsláttur til forgangshópa og þeirra sem hafa fleiri en eitt barna á leikskóla. Hins vegar er gjald sem innheimt er fyrir fæði, en af því er ekki veittu afsláttur hvorki til forgangshópa né þeirra sem greiða fyrir fleiri en eitt barn. Hækkun á fæðisgjaldi hækkar því gjöld afsláttahópa s.s. einstæðra foreldra, námsmanna og fjölskyldna með fleiri en eitt barn hlutfallslega meira en almennt gjöldin.
  - Í Hafnarfirði hækkar almennt gjald fyrir 8 tíma vistun með fæði um 15% og forgangsgjald um 21%. Hér munar mestu um að nú er innheimt sérstakt gjald fyrir morgunverð og síðdegishressingu sem ekki var gert áður.
  - Í Kópavogi hækkar almennt gjald fyrir 8 tíma vistun með fæði um rúm 6% og forgangsgjald um tæp 9 %. Tímaggjald fyrir vistun er óbreytt en lagt hefur verið á sérstakt gjald fyrir síðdegishressingu sem ekki var innheimt áður.
  - Í Reykjavík hækkar almennt gjald fyrir 8 tíma vistun með fæði um 0,65% og forgangsgjald um 2%. Hins vegar verður mikil hækkun í haust hjá þeim hópi foreldra þar sem annað er í námi, þegar til stendur leggja niður sérstakan afsláttaflokk sem verið hefur fyrir þennan hóp og innheimta almennt gjald.
  - Í öðrum sveitarfélögum verður hækkun á bilinu 4-6% nema hjá Akureyrarbæ þar sem hækkunin verður 2,5%.
  - Í Ísafjarðabæ eru leikskólagjöld tekjutengd og allir hópar með tekjur undir ákveðnum viðmiðunarmörkum geta sótt um niðurgreiðslu leikskólagjalda. Einnig er til skoðunar á Akureyri að taka upp slíka tekjutengingu.

Sjá nánar í viðauka III og IV og V breytingar á leikskólagjöldum í 14 stærstu sveitarfélögum.

- Skóladagvist og hádegisverður grunnskólabarna hækka hjá flestum sveitarfélögum um 5%, nema í Reykjavík og Reykjanesbæ þar sem gjald vegna skóladagvistar hækkaði um 10% sl. áramót.

Ýmis önnur gjöld

- Reykjavík
  - ÍTR hækkar gjaldskrá frístundaheimila grunnskólabarna um 10% eða úr 6.500 kr. í 7.150 kr. á mánuði. Auk þess

- verður lagt á sérstakt gjald fyrir vistun í frístundaheimilum á morgnana í skólafríum, 760 kr. á dag.
- Gjöld í sundlaugar hækka.
  - Seltjarnarnes
    - 5% hækkun á flestum liðum í gjaldskrá frá áramótum.
    - 10% hækkun á hitaveitu frá áramótum.
  - Árborg
    - Fjárhagsáætlun gerir ráð fyrir 3,5% hækkun gjalda, en nú er unnið að endurskoðun á ýmsum liðum.
  - Garðabær
    - 5% hækkun á gjaldskrá frístundaheimila frá áramótum.
    - Enn hefur ekki verið tekin ákvörðun um hækkun hjá flestum stofnunum.
  - Mosfellsbær
    - Almennt er gert ráð fyrir 3-4 % hækkun þjónustugjalda, en óbreyttu útsvari og fasteignagjöldum.

Raforkuverðshækkunir

- Töluverðar breytingar verða á raforkuverði nú um áramótin. Að einhverju leyti má rekja þær til þess að þá tóku gildi ný raforkulög. Í lögnum er kveðið á um að skilja eigi á milli framleiðslu, flutnings, dreifingar og sölu á raforku og um að óheimilt verði að láta hagnað frá virkjun greiða niður flutning eða dreifingu á raforku. Eins verður óheimilt að verðleggja raforku mis mikið eftir því hvernig hún er notuð. Þetta mun leiða til breytinga á gjaldskrá fyrir raforku. Mesta breytingin felst í því að raforka til hitunar mun hækka um 15-20%. Raforka til húshitunar hefur fram til þessa verið niðurgreidd af Rarik og Orkubúi Vestfjarða en með nýju raforkulögnum verður það óheimilt. Nýverið samþykktu stjórnvöld fyrirkomulag niðurgreiðslna vegna raforku til húshitunar og skv. því verður allur kostnaður vegna flutnings og dreifingar á raforku til húshitunar niðurgreiddur auk 0,21 kr/kWst. Kostnaður vegna flutnings og dreifingar almennrar raforku í dreifbýli verður greiddur niður um 0,63 kr/kWst. Almennur rafmagnskostnaður hækkar almennt mest hjá þeim notendum sem nota lítið rafmagn. Sú leið orkufyrirtækjanna að fella stærri hluta kostnaðar inn í fasta gjaldið sem innheimt er óháð notkun kemur harðast viður á þessum hópi.
  - Landsvirkjun hefur ekki endanlega ákveðið hvort og hvernig gjaldskrár verður breytt, en það hefur verið gefið út að heildsöluverð á raforku hækki ekki um raungildi á þessu ári.
  - Orkuveita Reykjavíkur lækkar raforkuverð um 3,4% til almennra neytenda en fast gjald hækkar um 100 %.
  - Hitaveita Suðurnesja hækkar almennt raforkuverð um 3,3% á veitusvæðum sínum að undanskildum Vestmannaeyjum og Árborg en þar lækkar raforkuverð um 5%. Fasta gjald hækkar um 132% á öllum veitusvæðum.
  - Hjá Rarik lækkar raforkuverð um rúm 17 % bæði í þéttbýli og dreifbýli en fast gjald óháð notkun hækkar um 70% í þéttbýli og 90% í dreifbýli. Eins og áður segir þá má reikna með að hækkun á raforku til húshitunar verði á bilinu 15-20%.
  - Á veitusvæði Orkubús Vestfjarða hækkar raforkuverð í dreifbýli um 6% en lækkar í þéttbýli um 13% en fastagjald hækkar um 83% í þéttbýli en 148% í dreifbýli. Þar mun verða umtalsverð hækkun á raforku til húshitunar eins og á veitusvæði Rarik.
  - Raforkuverð kemur ekki til með að hækka hjá Norðurorku en mánaðarlegt fastagjald hækkar hins vegar um 290 kr. eða á bilinu 4-7% eftir raforkunotkun.

Í viðauka VI má sjá breytingu á heildarrafmagnskostnaði mismunandi notenda.